

ПОЕТИКА ПЕЙЗАЖНОЇ ЛІРИКИ ЛЮДМИЛИ КУДРЯВСЬКОЇ

Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія.

Випуск 2 (36) 2016

УДК 821.161.1-1.09(477,87) Кудрявська

Ференц Н. Поетика пейзажної лірики Людмили Кудрявської; 17 стор.; бібліографічних джерел – 23, мова – українська.

Анотація. У статті досліджується поетика пейзажної лірики Людмили Кудрявської, особлива увага приділяється мотивам, метафоричній образності, стильовим особливостям поезії. Акцентовано увагу на ролі зорових, слухових, архетипних, символічних образів у відтворенні різних пір року, доби, різних станів природи. Наголошено, що рослинний світ у ліриці Людмили Кудрявської є символом торжества життя. Кожна пора року творить свою неповторну міфологію.

Ключові слова: природа, рослинний світ, краса, пейзаж, настрої, поетична міфологія, пори року і доби.

У ліриці Людмили Кудрявської засобом осмислення змісту людського життя і людських взаємин завжди була природа. Її пейзажі здебільшого освітлені радістю, захопленням і любов'ю. До речі, в багатьох віршах поетеса послуговується словом радість: *«Іюнь во мне – // всегда хмельная радость»* (12, 13), *«серце радости просит простой: // Пусть сентябрь подольше продлится»* (18, 188). Цю радість Людмила Кудрявська втілює у виразних образах. Всевишній дарував прекрасний день, наповнив його своєю благодаттю. *«Сирени к утру // в ательє своїм сишл // Лиловое новое платье, // И небо, как стекла, // От тучек отмыл, // И птицу затеял в полёте»* (15, 115).

Природа спонукає до роздумів про загадковість Всесвіту. Людмила Кудрявська захоплюється, здавалося б, звичайними явищами, це захоплення ідушевною радістю передає відкритим текстом. Прикметний з цього погляду вірш *«Абрикос»*, в якому багато цікавих деталей, що свідчать про спостережливість авторки.

*Как плод висит на ветке –
Мы забыли,
Как зреет он под перецёлки птиц.
Пробился сквозь пушок
Румянец крепкий...
Сограждане! Да поглядите ж вверх!
Не на весах лежит он,
А на ветке
Висит
И робко излучает свет* (6, 26).

Природа – дерева, кущі, квіти, весь рослинний світ є символом торжества життя. Вона заряджає життєвою енергією: *«К дереву тёплому я прислонюсь – // Свежей энергией подзаряжусь!// Полною грудью вдохну я свободу – // Лёгкие вмиг напою кислородом»* (12, 8).

Людмила Кудрявська звертається з проханням до молодого дубочка дати їй сил пережити зиму, навесні почути спів пташок, побачити, як мужнє дерево, як засіває землю жолудями (*«Дай мне силы, молодой дубок»*).

Дуб – символ могутності, сили, здоров'я, енергії, це дерево життя. Жолудь – символ зрілос-

ті, продовження роду, безсмертя, вічний плін буття природи.

Ніжну любов до природи часто передають свіжі порівняння, зменшувальні лексеми, і лагідна інтонація. Природа, яку вона любить і боготворить, відповідає їй взаємністю: *«Машет осинка мне жёлтой косынкою»* (12, 17).

У Людмили Кудрявської є талант постійно відкривати для себе щось нове, дивуватися і ділитися своїми враженнями із читачем. Не кожен може побачити, як у воді *«Лысая каштана голова // отражается под серым небозводом»* («Осенняя река»), як *«ноябрь повис на паутинке, // Качается туда – сюда»* («Ноябрь повис на паутинке»). Мало у кого бабка (*рос.* стрекоза) асоціюється з прозорою сльозою («Стрекоза»). Людмила Кудрявська знаходить точний і свіжий образ, який поєднує думку і почуття. Вона бачить природу не лише очима, але й душею. Природа виступає у її віршах як паралель до людських емоцій.

Поезія Людмили Кудрявської насичена цікавою метафоричною образністю, яка передає єдність духовного світу з природним. Так у циклі *«Осенние аллеи»* яскраві візуальні образи створюють рельєфний портрет осені і передають її дух. Осінь як живий організм переживає певні етапи. Початок осені спокійний, тому ритм вірша без інтонаційних збоїв. Спершу зір поетеси зупиняється на солярному образі

*Месячишко всходит –
Тонкий ломтик
Арбузной луны* (15, 49).

Далі погляд переноситься на рослинний світ. Про те, що листя покидають дерева, сказано лаконічно: *«Октябрь осытался, как ясень»* (15, 49).

З листопадом приходять перші морози:

*Ноябрь нацелил око
На будущий мороз
И в небесах высоких
Блестит, как сталь, – до слёз* (15, 51).

Рослинний світ в поезії Людмили Кудрявської вражає багатством, він густо заселений, включає дерева (платан, вербу, іву, березу, дуб, каштан,

сосну, липу, осину, смереку, абрикос, аличу, яблуню); кущі (бузок, шипшину, калину); квіти (хризантему, незабудку, фіалку, ірис, кульбабу, первоцвіт). Потрапляючи у вірші, вони перебирають у людей звички жити за законами любові, без якої світ, певно, загинув би.

Природа в ліриці Людмили Кудрявської прийнята земною й неземною красою. Тут все грає, виблискує, сяє і серце б'ється в унісон з деревами, квітами, усією природою («Солнце бьётся в унисон»). Поетеса жадібним поглядом вбирає небесний міст, що манить синявою, передзвони – переливи саду, запах духмяних трав, лепіт листочків, веселість струмочків. Все це для Людмили Кудрявської – висока нагорода Всевишнього людям. Природа допомагає людині полюбити цей світ. Та коли у душі сум, печаль, біль, природа стає сірою, безколірною, невизначеною, статичною.

*Серая изморозь, серая,
Контуры, краски – размазаны
Словно эскиз неумелый
Или наброски рассказа.*

*Нет в нём идеи пейзажа,
Нет в нём героев с харизмой,
Только одни персонажи,
Серые, словно изморозь (19, 155 – 156).*

Але цей стан як у природі, так і в душі ми нас, все оживає, починає грати звуками, відтінками, кольорами.

До речі, Людмила Кудрявська любить природу у всіх її станах:

*При любых капризах моды,
При погодах при любых
Эта выставка природы
Бьёт меня под самый дых (15, 118).*

В її пейзажній ліриці мирно співіснують радість, надія, смуток і біль. Ці почуття ніби переливаються одне в друге, не конфліктують, а взаємозбагачуються, взаємовідтінюються. Поетеса проймається тривогою лелек, ця тривога в лексиці, інтонації, риторичних питаннях. У синьому небі тужать і плачуть лелеки:

*То ли об утраченном тужили,
То ль пути домой не находя.
Где вожак их?
На закате красном
Подморозил сильное крыло?
И в пути, далеко и опасно,
Он упал на землю тяжело? (19, 11).*

Лелеки – символ рідного дому, рідної землі, поетеса сподівається, що птахи дістануться свого дому, виведуть пташенят, поставлять їх на крило, почують голос вожака і знайдуть спокій у рідному краю.

У пейзажній ліриці Людмили Кудрявської полонить близькість душевного світу людини до світу природи. Поетеса відчуває себе частиною природи:

*Я – улитка. Муравей. Пернатый.
Я лечу. Ползу. И трепещу.
И о прежней жизни забываю (17, 101).*

Входження в природу є умовою її поетичного світоосмислення.

Провідним концептом пейзажної лірики Людмили Кудрявської є сонце – символ світла, тепла і добра. Сонце найчастіше атрибут весни і літа. Сонце вривається в ліс, і він спалахує пожежею. Затремтіли перелякані листочки, дерева збігли з гір в поле «*И, как олени, впали на колени, // Ища защиты и о ней моля*» (19, 55). Так образ сонця передає стан тривоги за землю, можливо, ця асоціація виникла у поетеси в зв'язку з лісовими пожежами.

Людмила Кудрявська створила ліричні портрети різних «представників» природи, у кожному з них відчувається вміння знайти колоритні деталі. Рослинний світ «перебирає» у людей звички, риси жити за законами совісті, добра і любові. Молоді дерева, як і молоді люди, сповнені радістю, оптимізмом. Юна тополя браво дивиться в небесну голубизну («Тополь»). Жовтневий каштан як символ натхнення «*среди травы угасших островов... вдруг вспыхнул // Крупным белым цветом // В преддверии / Ноябрьских снегов*» (15, 90). Від цвіту каштана Людмила Кудрявська переходить до узагальненого побажання:

*Вовеки будьте вы
Благословенны,
Цветущие в преддверии зимы (15, 90).*

Звичайно, вірш не просто про каштан, а про тих, хто вступив у «зимову» пору життя – за межу молодості й зрілості.

Ліричні портрети Людмили Кудрявської з рослинного світу сповнені любов'ю, яку передає лексика, зменшувальні слова, ліричні звертання. Ось портрет гербери:

*Три солнышка в вазе забытой горят –
Оранжевых сочных гербер.*

*Вы воздух тепла в мою душу внесли
И веру в такое... В святое! (19, 76).*

Автор вважає, що у природи, як і в людей, своя доля, яка нагадує людську. Каштан сумує, проводжаючи літо, він знесилився, згорбився, зняв коричневий кашкет. Його темними блискучими великими сльозами всяєна вся земля, невдовзі їх замете зима («Снял каштан коричневый кашкет»).

У пейзажах Людмили Кудрявської майже завжди вдало поєднуються зорові і слухові враження. Яскравий приклад синестезії у вірші «Бог подарил мне новый день». Подарунком для ліричної героїні став «*Фиалки кустиком маленький, но звонкий // Горел он фантастическим огнем // Среди бумажек, // Кирпичей, // Щебёнки... // Среди упавших веток, юный весь, // Проснулся он // и в мир ворвался – первым!*» (12, 23). Фіалка тут не лише символ скромності, свіжості, але й мужності.

Автор відчуває природу, любить і заражає цією любов'ю нас. У неї витончене сприйняття й уява. Ось відображення раки у воді

*Прибрежных раки головастые глыбы
Темно отражались на глади реки,
Плескалась в ракетах какая-то рыба –
По кронам густым расходились круги*
(12,89).

В одухотвореній споглядальності поетеси радісне зачудування. Вона милується кущем бузку, шукаючи щастя в його квітах, азартними маками, золотистими очима ромашки («Люблю цветы, заблудшие в садах»).

Людмила Кудрявська любить поетизувати дощ, в образі якого архетип води постає в різних іпостасях. Під зітхання вітру дощ крокує по дахах. Іноді він навіть сонливий настрій, заспокоює. У сонній уяві все розпливається, розмите, позбавлене конкретних контурів («Под тихие шаги дождя»). Архетипний образ сну допомагає пізнати особливості власного я. Ф. Ніцше вважав сон особливим атрибутом поезії, І. Кант називав його мимовільною творчістю. У художній літературі зустрічаємо різні стани сну: сон як видіння, марення, забуття, смерть. Сон – засіб психологічного аналізу. Сон у Людмили Кудрявської – мимовільне бажане заспокоєння під час спокійного дощу. Іноді дощ спонукає замислитися над життям, оцінити зроблене. Під стукіт дощу з'являються докори сумління:

*Сделала я в жизни очень мало –
Как бы и не дышала на земле
.....
Другой-то жизни у меня не будет,
А коль не будет –
Завершу ль дела? (19, 233).*

У вірші «Причудилось: ручей журчит» дощ затіяв розмову про свою долю. Зізнається, що проливав себе, не шкодуючи сил, щоб зволожити землю, а через день про нього забули. Після короткого монологодощу йде монолог поетеси про плинність життя і невідворотність смерті:

*И я уйду, как этот дождь
Или каскад ручья (17, 96).*

Людмила Кудрявська не драматизує ситуацію, вона змиралась з цією вічною закономірністю. До речі, споглядання природи дуже часто стає мотивом до міркування над сенсом життя.

Дощ – дійова особа здебільшого весняних і осінніх пейзажів. Він може бути ніжним і красивим («На нитях серебряных бусы дождя»). Восени він сірий («Уходит осень»). А ще дощ справжній музикант:

*Он молоточками стучит:
То веселится, то застонет,
А то вдруг длинно загрустит (17, 31).*

А ось мальовнича поезія зливи зі шмаганням листя, перехльостом вітру, рудими струмками. Від страху зіщулився будинок, застигла від чекання на погоду простоволоса верба, запахла гострим

кропом і м'ятою грядка, зляканий огірок заховався за листок («В ливень»).

Тривалий, затяжний дощ спонукає до самоіронії, осмислюються думки, з'являється відчуття, що від життя не варто чекати чогось доброго:

*Вышел, видно, порох весь,
Износилась ветошь.
И уже в благу весть
Скоро не поверишь (12, 105).*

Міфологія води в поезії Людмили Кудрявської представлена рікою дитинства Тисою. Поетеса звертається до неї як до близького друга: «Здравствуй, Тиса! // Тебе поклониться // Я вот из-за границы пришла» (17, 92). Зустріч з Тисою навіює спогади про батьків і дитинство.

Природа в ліриці поетеси – невтомний трудівник. Земля «покою ни малейшего не знает», «ручей бельё осеннее стирает», «земля метёт и чистит своей огромный дом» («Лес рассылает письма на Земле»).

Світ природи сповнений добротою, теплом і любов'ю. Вона підтримує людину, заспокоює і захищає, допомагає зберегти душевну рівновагу, не втратити віру в добро. Серед вмираючої листви Людмила Кудрявська побачила синьоокий цикорій, який дивився в небо, випромінюючи радість. Поетеса запитує: чи уміємо ми бачити небо, коли в душу закрадається туга?

*Чуть что –
Душа тоской увита
И чёрен мир, и нехорош...
А нужно только – небо видит!
И ты от тьмы себя спасешь (17, 63).*

До речі, образ неба часто фігурує в останніх збірках Людмили Кудрявської. Небо у неї – високе, духовність, щось таємниче, загадкове і божественне. Коли йдеться «про трагічну подію – Молчат небеса // и угрюмо на землю глядят» (14,23). Відійшла у вічність близька людина – тоді «печален и бел небосвод» (14, 24), небо – «серо и туманно» (14, 32).

Печальні настрої в світі природи часто стають мотивом до міркування над екзистенційними проблемами людського життя. Людмила Кудрявська уміє передати межові ситуації в природі і в людському житті. Думка про те, що життя в світі природи короточасне, завжди озивається печальним настроєм. Поетеса милується красою снігурів: «Два огонька на белой зимней ветке, // Как дальний отблеск розовой зари // Ушедшего и сгинувшего лета». І раптом з'являється думка: «я знаю, что и эти снегири // Когда-нибудь исчезнут с белых веток» (19, 253). Так настрої радості, замилювання змінюється сумним.

Цікава драматична рефлексія постає у вірші «Постарели тополя и ивы». Колись тополі і верби були молодими і красивими. З часом їх гілки покрутилися, як суглоби. І тепер «Им не в радость белопенность снега, // Первых птиц весенних хлопотанье. // В серых лужах обмороки неба, // Когда

тают облачные стаи. // Смотрят в землю, // Наклонившись низко, // Или никуда не смотрят вовсе...» (15, 29). Після тієї живописної печальної картини мововолі з'являється позиція авторки, активна, емоційно-мудра: «не хочу такой пропащей жизни» (15, 29).

Як і людина, кожна рослина з часом старіє, стає немічною, змінюються її зовнішність. Ось елегантний портрет мертвого дерева.

*Дерево, похожее на птицу,
Замерло засохшее крыло.
Дерево –
орлом или синицей
По ночам легко летать могло.*

*Взмахивало крыльями
и – в дали,
Корни изжмая под себя...
Листья, словно перья, трепетали,
Звёзды в пыль небесную дробя.*

*Дерево, похожее на птицу,
Словно злой колдун заколдовал:
Ему небо даже в снах
не снится... (15, 12).*

Людина і природа в поезії Людмили Кудрявської – діалектична єдність. Природа дає поживу для роздумів про закономірності і випадковості у житті, про плинність часу, загадковість світу. Автор опоетизувала дивосвіт природи в усі пори року і дня. Літні і весняні пейзажі здебільшого радісні, оптимістичні. Світобудова літа вражає багатством барв, звуків і запахів. Це пора цвітіння. Цвітуть «кусты калины ало», «Серёжки берёза развесила». «Запах сена небывалый // С ног валит узницу квартир» (19, 90).

Є у Людмили Кудрявської картина спекотливого літа: «Зной сжигает и леса, и мысли, // Каждый день подобен янтарию» (19, 73). Осіння природа «в мінорі»: мокрі гнізда, сире повітря, мокрий шнурок для білизни, з якого звисають «тяжелые капли, // Как будто их сушат, не сняли домой» (19, 154).

Людмила Кудрявська як художник намалювала портрет листопада. Є в картині похмурого листопадового дня несподівані порівняння: «горизонт уже от стужи сиз, // Как чьи-то губы // от мороза сизы. // Тяжёлый лист // летит, как сердце вниз, // Между зимы преодолев без визы» (19, 155). На цій картині листопада є лише сірий колір. «Серая изморозь, серая. // Контуры, краски размазаны, // Словно эскиз неумельи // Или наброски расказа». Персонажі цього пізньоосіннього пейзажу «серые, словно изморозь». Цей пейзаж доповнює дотиковий образ: холодне небо. Психологічний стан картини розкриває розгублена сосна, що застигає в здивуванні.

В ліриці Людмили Кудрявської є листопади сяючі, золотисті, які ллються «как дождь золотой на Даная». Поетеса любить спостерігати, як «сле-

тает с ивы узкий лист», // Как теряют изумрудность травы» (15, 11). Як під вітром танцюють дерева і «монетками падают листья», як гойдаються на гілках срібні бусинки дощу («На нитях серебряных»). Осінь в поезії Людмили Кудрявської має смак, вона медова і «чуть-чуть горчит» // Как очень крепкий чай» (15, 59).

З осінніх місяців Людмила Кудрявська найбільше любить вересень, це місяць її народження.

*Мой сентябрь,
я твоя навсегда.
Свежесть чувств несмотря и на осень...
Хоть за мною обозом года –
Сердце радости просит (19, 188).*

У вересні до неї часто приходять Муза, іноді їй доводиться відганяти слова, що в'ються, як оси, намагаючись боляче вкусити. Тут, на лоні осінньої природи, «и от мушурь очищается стих».

Але часто осінні пейзажі супроводжуються мотивами смутку, роздумами про тимчасовість людського життя. Жовте листя покидає дерева, створюючи враження золотого дощу, падають яблука в саду і мимоволі з'являється думка про кінченість життя, приходять у спомини ті, що покинули цей світ.

У природі відсутнє почуття страху, вона оновлюється, відроджується. У людському житті нічого не повторюється, думка про те навіть є мінорний настрій. Осінь – це внутрішній стан людини. Вслухаймося в звучання вірша «Листопад».

*Осыпается лес.
Осыпается сад.
И завесою листьев –
с небес до земли.
Я стою на ветру.
Листопад, листопад.
И как листья, осыпались
Чувства мои.
Ничего не вернуть
Никого не вернуть (17, 48).*

Вірш заворожує мелодійністю, філігранним звукописом з ненав'язливими повторами слова «листопад» і приголосного «с». Наспівність, музичність Людмила Кудрявська вдало поєднує з елегійністю. Це прикмета тих творів, які представляють її сугестивну лірику. Насиченість поезії музикою проявляється на тематичному, ритмомелодійному рівні і на рівні символіки. Поетеса майстерно послуговується анафорою, ритмом, римою, алітерацією і асонансом. Музичність мислення позначається і на структурі речень: речення короткі, уривчасті, здається, що осипаються, мов осінні листя. Пейзажі пізньої осені пронизують екзистенційні мотиви.

В поетичну міфологію осені часто входить дощ, він «пригоршнями сыплет», земля п'є вологу «похрюкивая сыто, // начинает лето забывать» (19, 172).

Осінь поезія Людмили Кудрявської живиться живописом і музикою. У вірші «Опала» відчуваємо органічну єдність змісту і звучання. Звук тут набуває зображальної сили.

*Опашишь листья в опале
У ливней, что их затоптали,
У скудных ноябрьских небес,
У веток на перевес.
Опали,
увяли,
пропали (15, 59).*

Поетеса вдало послуговується градацією, наспівність, музичність поєднує з елегійністю. Носіями мелодії є насамперед голосні звуки. Звуковий образ виникає завдяки повторенням слів.

Предметом натхнення для Людмили Кудрявської є осінній ліс – справжній органіст, який грає фугу. Стрункі стоволи грабів нагадують поетесі труби органа. Вона чує музику осіннього листя: «Лес осыпает осенние листья – // Желтые ноты клавиrow своих» (17, 10). Настрій радості в осінніх пейзажах передає танець. «Танцуют листья, опадая, // Последний танец и – прощай... // Танцуют листья странный танец – // Таинственный и золотой. // Они с прошедшим уж растались – // Теперь прощаются с собой» (17, 55).

Метафорика Людмили Кудрявської вражає образною свіжістю та емоційною чистотою. Вона уміє зробити ліричне переживання наочним. Поетеса любить малювати ранок. В її поезії він здебільшого радісний, сповнений сподіваннями, це символ пробудження природи, перемоги над темрявою. Людмила Кудрявська знаходить яскраві деталі для створення ранкового пейзажу, добирає свіжі персоніфікації. Ранок проганяє сірість.

*С колочей тени мрака
Луна, как слеза, скатилась...*

Література

1. Волкова Татьяна. Сентябрьская птица. Поетический мир Людмилы Кудрявской. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – 124 с.
2. Кудрявская Людмила. Баллада о ромашке: Стихи. – Ужгород: Карпаты, 1964. – 63 с.
3. Кудрявская Людмила. Пробуждение: Стихи. – Ужгород: Карпаты, 1962. – 21 с.
4. Кудрявская Людмила. Лучи сквозь ладони: Лирика. – Ужгород: Карпаты, 1972. – 60 с.
5. Кудрявская Людмила. Летала птица: Стихи. – Ужгород: Карпаты, 1981. – 88 с.
6. Кудрявская Людмила. Забытое слово: Стихи. – Москва: Советский писатель, 1984. – 96 с.
7. Кудрявская Людмила. Улица в аэропорт: Стихи. – Ужгород: Карпаты, 1986. – 116 с.
8. Кудрявская Людмила. Круг: Лирика. – Ужгород: Поличка «Карпатського краю», 1994. – 30 с.
9. Кудрявская Людмила. Покуда жизни длится жить: Избранная лирика. – Ужгород: Хозрасчётный редакционно-издательский отдел комитета информации, 1999. – 224 с.
10. Кудрявская Людмила. Книги любви: Стихи и поэма. – Ужгород: Мистецька лінія, 2002. – 156 с.
11. Кудрявская Людмила. Возраста нет у души. – Ужгород: «Карпати», 2003. – 254 с.
12. Кудрявская Людмила. Вдох и выдох: Лирические миниатюры. – Ужгород: «Карпатська вежа», 2004. – 144 с.
13. Кудрявская Людмила. Будет лето: Лирика. – Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2006. – 130 с.

.....
*Земля посмотрела в небо,
Вдохнула легко –
простилась,*

*И вновь
воссияло солнце,
И родился рассвет (15, 109).*

Слово «воссияло» сповнює вірш особливою радістю і урочистістю. Ранок починає день божественною музикою. Високий звук тиші «под куполом предутреннего неба» порушує пташиний голосок. Демінутив «голосок» підкреслює не стільки слабкість, скільки ніжність і замилюваність автора пташиною піснею. Музика ранкових вулиць включає чіткий ритм кроків, шепіт листя, «сонный вздох домов» («Музыка рассветных улиц»).

Ніч у ліриці Людмили Кудрявської чи не найзагадковіша пора. Кольоровими домінантами ночі є чорнило і маренго. Чорнилом залиті двори, провулки і навіть душі. Ніч тривожна, вночі приходять спогади, «иголкой стальной // В сердце боль воздается обид. // Камнем тяжким, плотной стеною // Давит, давит память // и болит» (19, 100). Ніч – час самоаналізу і мрій. Атрибут ночі – місяць, він «Смотрит оком совиным, // Иногда половинным, // Иногда и с прищуром – // Время меряет хмуро» (19, 151).

Бувають ночі з агресивним місяцем, який ковтає зорі, як мурена («Ночь агрессивная цвета маренго»). Агресивну картину ночі Людмила Кудрявська завершує філософською кінцівкою:

*Как мы зависим от мыслей напрасных,
Мнений чужих, посторонних идей! –
Будто не верим себе и не властны
Над интуицией чуткой своей (19, 163).*

Кожна пора року, доби в поезії Людмили Кудрявської творить свою міфологію, свою систему образів. У природі, вважає поетеса, все доречно і вчасно, нічого випадкового. Людина і природа з її флорою і фауною в поезії Людмили Кудрявської повноправні, а світ постає як цілісний організм.

14. Кудрявская Людмила. За радугой. – Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2007. – 82 с.
15. Кудрявская Людмила. Природи вернисаж. Новые стихи. – Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2008. – 123 с.
16. Кудрявская Людмила. Между небом и землёй: Избранная лирика. – Ужгород: Карпати, 2009. – 186 с.
17. Кудрявская Людмила. Анданте или Солотвинская осень: Поэзия. – Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2009. – 108 с.
18. Кудрявская Людмила. Бродячие артисты: Поэзия. – Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2011. – 108 с.
19. Кудрявская Людмила. Снегири: Лирика. – Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2015. – 264 с.
20. Ференц Надія. Незвичайне в звичайному // Закарпатська правда. – 1984. – 19 лютого.
21. Ференц Надія. Здивовано слово бачу // Закарпатська правда. – 1985. – 11 серпня.
22. Ференц Надія. Шість силуетів поетес: жіночі постаті у літературі Закарпаття // Крайнка: Незалежний часопис. – Ужгород. – 1995. – № 1. – С. 19 – 23.
23. Ференц Надія. Поезія Людмили Кудрявської : Огляд творчості // Науковий вісник ужгородського університету. – 2002. – № 4. – С. 123 – 128.

Надежда Ференц

ПОЭТИКА ПЕЙЗАЖНОЙ ЛИРИКИ ЛЮДМИЛЫ КУДРЯВСКОЙ

Аннотация. В статье исследуется поэтика пейзажной лирики Людмилы Кудрявской, особое внимание уделяется мотивам, метафорической образности, стилевым особенностям поэзии. В поле зрения роль зрительных, слуховых, архетипных образов в создании разных времён года, разных состояний природы. Акцентировано, что растительный мир в лирике Людмилы Кудрявской является символом торжества жизни. Каждое время года и суток творят свою неповторимую мифологию.

Ключевые слова: природа, растительный мир, красота, пейзаж, настроение, поэтическая мифология, времена года и суток.

Nadiia Ferents

POETICS OF LANDSCAPE LYRICS OF LIUDMYLA KUDRIAVSKA

Abstract. This article deals with the poetics of landscape lyrics of Liudmyla Kudriavska, special attention is paid to motives, metaphorical imagery, stylistic peculiarities of the poetry. The attention is focused on visual, acoustic, archetype, symbolic images in representation of the seasons of the year, parts of the day and different states of nature. It is underlined that the fauna world in L. Kudriavska's lyrics is the symbol of the triumph of life. Every season creates its unforgettable mythology.

Key words: nature, fauna, beauty, landscapes, spirits, poetical mythology, seasons of the year, parts of the day.

Стаття надійшла до редакції 18.10.2016 р.

© *Ференц Надія Станіславівна* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».